

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE TURISME** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

VII legislatura

Any 2008

Núm. 8

Presidència
de l'Honorable Sra. Margarita Mercadal i Mercadal

Sessió celebrada dia 30 d'octubre del 2008

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. COMPAREIXENÇA RGE núm. 8584/08, sol·licitada pel Govern de les Illes Balears, de l'Hble. Conseller de Turisme, per tal d'informar sobre la situació per la qual ha passat aquests dies la Conselleria de Turisme. 82

II. PROPOSICIÓ NO DE LLEI RGE núm. 8522/08, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a pla específic d'inspecció per a establiments comercialitzats amb règim de tot inclòs. 96

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, senyores i senyors diputats, començam la sessió d'avui. En primer lloc demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Josep Melià substitueix Bartomeu Vicens.

LA SRA. SUÁREZ I FERREIRO:

Marián Suárez substitueix Esperança Marí.

EL SR. OLIVER I MUT:

Gaspar Oliver substitueix Miquel Jerez.

LA SRA. PASTOR I SÁNCHEZ:

Encarnación Pastor, Pere Palau.

EL SR. HUGUET I SINTES:

Cristóbal Huguet substitueix Josep Juan i Cardona.

EL SR. GARCÍAS I SIMÓN:

Antoni Garcías, Ernest Ribalaiga.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, moltes gràcies.

I. Compareixença RGE núm. 8584/08, sol·licitada pel Govern de les Illes Balears, de l'Hble. Conseller de Turisme, per tal d'informar sobre la situació per la qual ha passat aquests dies la Conselleria de Turisme.

Passam al primer punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en l'escrit RGE núm. 8584/08, presentat pel Govern de les Illes Balears, mitjançant el qual se sol·licita la compareixença del conseller de Turisme per tal de poder explicar la situació per la qual ha passat aquests dies la Conselleria de Turisme.

Assisteix l'Hble. Sr. Conseller de Turisme a qui donam la benvinguda, Sr. Miquel Nadal i Buades, acompanyat del director general d'Ordenació i Planificació Turística, Sr. Carlos del Salvador, i de la cap de gabinet, Sra. Irene Rigo. Ens anuncien que una miqueta més tard arribarà el director general de Promoció Turística, Sr. Joan Sastre.

Té la paraula l'Hble. Sr. Conseller de Turisme, Sr. Nadal.

EL SR. CONSELLER DE TURISME (Miquel Nadal i Buades):

Moltes gràcies, presidenta. Senyores i senyors diputats, comparesc en aquesta comissió de Turisme, a petició pròpia, per tal d'explicar les grans línies de la política d'aquesta conselleria després del canvi de conseller que es va produir dia primer d'aquest mes. La meva primera actuació com a nou conseller va

ser demanar aquesta compareixença per explicar, a les senyores i senyors diputats, quina seria la línia de la conselleria.

Voldria començar donant un missatge de tranquil·litat i de normalitat al sector. La política turística d'aquest govern serà, primer, de continuïtat dels projectes que tenim en marxa, segon, de diàleg permanent amb els diferents representants del sector i tercer, de facilitar i simplificar la relació dels ciutadans i les empreses amb l'administració en tots aquells aspectes que tenen a veure amb el turisme.

Aquest govern i aquesta conselleria són conscients que a nivell econòmic global tenim per davant una situació difícil, una situació d'incertesa. Tenim reptes apassionants, aquesta conjuntura internacional fa que haguem de fer entre tots un esforç a favor de la competitivitat del sector turístic i també tenim fortaleces importants, tenim un sector hotelier en particular i turístic en general, amb una bona imatge a nivell internacional, ben posicionat en el mercat turístic tradicional i amb una gran presència multinacional.

Un exemple de la solidesa del sector turística és el balanç o el resultat de la temporada turística que a molts grans trets ja tenim previst fer i comunicar als mitjans quan acabi la temporada, però que podria anunciar que pel que fa a l'arribada de turistes, puc dir que l'any 2008 és un any molt similar a l'any 2007, amb uns bons resultats tenint en compte que ens trobam en una època de crisi a nivell internacional.

Pel que fa als principis rectors que regiran la política turística, em vull comprometre que hi haurà cinc grans principis rectors. El primer, el diàleg permanent amb el sector per abordar els reptes de futur de forma consensuada amb el sector. Des de la meua presa de possessió he mantingut reunions amb tots els responsables del sector, vaig començar amb la federació hotelera, l'associació de cadenes, així com amb els distints representants del sector i he de recalcar, he de fer palès el vot de confiança que per part del sector es dona des del principi de la legislatura -i que m'han donat com a conseller i del qual estic molt satisfet i els ho he agrait.

Actualment seguim fent feina amb les estratègies marcades a principi de la legislatura i que es veuran durant els propers anys, una estratègia de consens amb el sector. Durant tota aquesta legislatura, com a conseller, totes les actuacions que facem en matèria turística s'hauran fet, primer, amb diàleg amb el sector i segon, cercant el consens amb el sector.

El segon principi general de la política turística d'aquest govern, serà mantenir les bones relacions amb les altres institucions, especialment amb els consells insulars. El nostre estatut d'autonomia diu que les competències en matèria d'ordenació i promoció turística han de ser dels consells i hem començat a fer feina a la conselleria per establir un calendari que acabi abans de finals d'aquesta legislatura amb l'assumpció d'unes transferències ben dotades per als consells insulars, abans que finalitzi aquesta legislatura, i mantenir bones relacions tant amb els ajuntaments com amb la Secretaria d'Estat de Turisme, aprofitant l'avinentsa que hi ha un secretari d'estat de les illes que ocupa el càrrec al ministeri.

Tercer principi, és fer del turisme una qüestió d'Estat, ja el president Antich en el debat de política general, a proposta nostra, així ho va reflectir. Intentarem, i oferim al grup de l'oposició la nostra màxima col·laboració i informació en tots els temes per fer que els temes turístics fugin, estiguin fora, del debat polític. Pensam que en la situació política actual hem de fer que la política turística sigui una política del consens, que perduri en el temps i que quedi fora de la brega, de la batalla política.

El quart principi seria que turisme ho és tot, turisme no només és la promoció turística i l'ordenació turística que té les competències en alguns casos la conselleria i en altres els consells insulars, sinó que política turística també és la neteja de les platges, l'estat de les carreteres, la situació del transport públic, la seguretat dels distints municipis de les illes, la cultura que es fa als distints municipis també són turisme. En aquest sentit, tenc el compromís del president Antich de crear una comissió interdepartamental en matèria de turisme, que presidirà el president Antich, perquè tots aquells temes que afectin el turisme siguin tractats en aquest govern amb una especial cura i amb una especial atenció.

El cinquè principi seria el de la confiança i l'optimisme. Amb aquesta situació de crisi internacional el missatge que hem d'enviar als sectors és un missatge d'optimisme. Pensem que els doblers que es dediquen a turisme per part de les famílies, a viatjar, són una part dels doblers que no són per qüestions que són imprescindibles, sinó que accedeixen de les primeres necessitats i que només es produiran, aquestes despeses en turisme, si hi ha els suficients recursos, però sobretot si es manté una posició optimista i atractiva que faci que vinguin i que ens visitin més turistes.

Quant als objectius concrets de la política material de la conselleria marcaríem tres objectius per a aquesta legislatura com a més importants. Primer, el foment de la competitivitat del sector turístic balear, segon, seria la simplificació de la normativa i dels tràmits administratius que les empreses privades han de fer, i els particulars, davant l'administració, així com completar la transferència de competències als consells insulars i el quart, fer una política per allargar la temporada turística i fer-la més rendible.

Pel que fa al primer punt, el foment de la competitivitat del sector turístic, en aquest moment la Direcció General de Promoció Turística elabora un pla de màrqueting per a l'any 2009 amb consens amb el sector i que presentarem després de la World Travel Market que permetrà promocionar cada una de les marques diferenciades Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. Aquest pla de màrqueting, a més de les marques diferenciades per illes, també permetrà promocionar cinc productes que seran evidentment el primer i principal i que és l'objecte del gruix del turisme a les illes, sol i platja, però també altres productes com són el golf, la nàutica, la cultura, la natura i el turisme de negocis.

El que volem aconseguir amb aquest pla de màrqueting és disposar, entre altres coses, d'una plataforma poderosa de màrqueting *on line* que ha deixat de ser un eina extra per convertir-se en una imperiosa necessitat, sobretot amb el canvi de cultura en matèria de turisme, oferir al mercat un programa d'experiències úniques que contribueixin a allargar la temporada dirigides a nous segments de mercat i basades en la diversitat, l'autenticitat i sobretot que per als turistes siguin memorables. Tercer, executar un nou programa especial de relacions públiques amb un objectiu de reforçar la imatge de les Illes Balears i transmetre els valors que té la destinació, posicionar les Illes Balears com a una icona d'estil de vida.

Quart, desenvolupar una excel·lent infraestructura de màrqueting basada en un nou concepte en l'ús de les imatges i les bases de dades, amb continguts que intentarem que siguin altament emocionals i dirigits a nous sectors de mercat i disposar de clubs de producte amb aquests sis productes que funcionin de forma efectiva i que tinguin un responsable per a cada un d'aquests productes en el quals la gestió sigui una gestió tipus privada, semblant a les empreses privades, on els responsables d'aquests productes se'ls exigeixi i se'ls valori en funció del resultat. En aquest sentit, he d'explicar que, per exemple, el turisme de golf és un producte altament desestacionalitzat i enormement rendible que tenen els turistes que l'empren una estada mitjana de 9,85 dies, que arribaren l'any 2007 més de 110.000 golfistes, el que suposa el 3,2% més que l'any anterior, que la despesa total per persona i dia al 2007 va ser de 207 euros, un 3% més que l'any 2006 i que els ingressos totals per turisme de golf a les Illes Balears han estat de 177 milions d'euros, un 5,8% més que l'any 2006. A aquest nou pla de màrqueting, un dels productes a reforçar serà aquest producte de golf d'acord amb el que hem acordat amb el sector.

El turisme nàutic es tracta d'un altre producte prioritari per a aquesta conselleria. A les Illes Balears existeixen actualment uns 20.000 amarraments dels quals 12.000 corresponen a ports de gestió autonòmica, directa o indirecta, que durant el 2007 les Illes Balears reberen més de 294.000 turistes nàutics, això suposa un increment de quasi l'1% de l'any anterior, pensem aquí que el número d'amarres limita el creixement, però que l'estada mitjana fou de 15 dies i que l'any passat els ingressos totals generats pel turisme nàutic a les illes pujaren a 527 milions d'euros, una augment de quasi un 15% respecte de l'any 2006, i la despesa mitjana per persona i dia és de quasi 150 euros, per persona i dia, dels quals 119, quasi 120, reverteixen directament a les illes.

En aquest tema voldria dir que la situació de crisi com l'actual a determinats sectors apostar per un turisme nàutic pot servir no només per desestacionalitzar sinó perquè tota una sèrie de feines al voltant d'aquest sector serveixin per donar feina, ocupació de qualitat a les nostres illes.

El turisme nàutic reportà a les illes a l'any 2007 més de 4 milions d'estades i els seus ingressos comporten un pes superior al 30% del PIB industrial a les illes, el 80% dels turistes nàutics de les illes té una procedència estrangera, entre els quals... alemanya. Vull fer també esment als segments de creuers, un turisme que durant els darrers anys s'ha incrementat a les illes i que reporta múltiples beneficis especialment a l'oferta complementària. En aquest sentit, estam en conversacions sobretot amb l'Ajuntament de Palma per fer actuacions conjunts

per fer més atractiva la ciutat de Palma a aquests turistes que moltes vegades vénen en diumenge i es troben una ciutat en què hi ha pocs establiments oberts.

El Govern de les Illes té un claríssim compromís per a la millora de les infraestructures, per facilitar aquest turisme de creuers i també el trànsit... emprant la base, els ports de Palma, de Maó, d'Eivissa per a aquest turisme de creuers.

A la resta de segments no m'hi detindré, si després volen preguntes sobre el turisme cultural, de natura o de negocis o congressos a les illes.

Un altre aspecte que dins la política de la conselleria durement endavant és la promoció a mercats emergents, com puguin ser el mercat rus o el mercat francès, el dels Estats Units o els mercats espanyols i dels països de l'est. La conselleria fa feina per destinar esforços i promocionar les Illes a França, enguany farem, enguany no, a l'exercici del 2009 farem un esforç especial per intentar incrementar el nombre de visitants francesos que visiten les nostres illes i consolidar-lo com a gran emissor de turistes cap a les Illes. I a més, fem feina per penetrar de forma decidida en països amb economies emergents, com puguin ser la República Txeca, Polònia o Rússia.

Un altre dels aspectes que dins aquest primer objectiu presidirà la feina d'aquesta conselleria és renovar i recuperar zones madures turísticament i, en especial, vull fer referència al projecte de la Platja de Palma. Pensem que la Platja de Palma és un espai aproximadament de 1.000 hectàrees on viuen 25.000 residents, però que té prop de 43.000 places turístiques; a l'any rep quasi 2 milions de visitants, té el mateix potencial turístic que l'illa de Cuba; i que ha estat una zona molt rendible econòmicament durant molts anys, que ha fet que molts empresaris que han pagat els seus impostos i les seves divises l'Estat se n'ha aprofitat, i ara que s'ha convertit en una zona madura és ben just que li passi el mateix que ha passat en altres situacions, com les drassanes, com la siderúrgia, com la reconversió de la pesca, que per part de l'Estat es faci un esforç d'inversió.

Crec que no hi ha dubte que la Platja de Palma suposa per a tothom un projecte emblemàtic per a la nostra comunitat, que crec que és una qüestió d'Estat i que necessita d'una cura especial per dur-lo endavant. Un projecte totalment clau per al futur turístic de la nostra comunitat i que pot servir d'icona, de mostra de com s'ha de reconvertir una zona madura no només a tot l'Estat espanyol sinó a altres indrets de les Illes. És per això que seguirem apostant per al Consorci de reforma i rehabilitació de la Platja de Palma i que hem instat la Secretaria d'Estat de Turisme, com a membre del consorci, perquè posi fil a l'agulla per començar a fer inversions en aquesta zona madura. Segurament en aquest projecte ens haurem de replantejar que les aportacions de les administracions més petites, pensin vostès que es tracta d'un consorci i té un 33% l'Estat, un 33% la comunitat autònoma, un 11% el Consell de Mallorca, l'Ajuntament de Palma i l'Ajuntament de Lluçmajor; que les administracions petites poden col·laborar per facilitar les administracions i la normativa urbanística per fer realitat aquest projecte, i les administracions més grosses, l'Estat i la comunitat autònoma, haurien de dur el gruix d'aquestes inversions.

Nosaltres ja hem mantingut reunions amb el secretari d'Estat de Turisme per intentar que ja de forma efectiva durant l'any 2008 hi hagi inversions i transferència de doblers perquè es pugui començar aquesta reconversió de la Platja de Palma. El ministre va venir i va xerrar que el gruix de les inversions seria l'any 2010, però pensam que no podem esperar fins l'any 2010, sinó que a partir de ja hem de fer inversions a la Platja de Palma. Voldríem que abans d'acabar aquesta legislatura en tres aspectes que són fonamentals ja es notessin a la Platja de Palma. Primer, creim que s'ha de fer alguna cosa emblemàtica quant a inversions de les administracions i estam decidint i ho farem amb el consens del sector, afavorir que els empresaris privats puguin fer inversions, i després facilitar que amb el Pla Renove que posarà en marxa la Secretaria d'Estat de Turisme hi pugui haver una millora de la qualitat de la planta hotelera i de l'oferta complementària en aquesta zona. I això ho enganxaria també amb l'explicació del Pla Renove, que és un pla que durà endavant el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, i estam en conversacions per si hi podem col·laborar. Suposarà per a l'any 2009 un màxim de 400 milions d'euros que l'Estat aportarà a través de l'ICO. Aquesta línia de crèdit que es donarà a través del banc no té un cost amb interessos, si bé els bancs cobraran una gestió de l'1,5%, i intentarem per part del Govern de les Illes Balears ajudar a subvencionar aquesta part de cost financer que tendrien aquestes inversions, són destinats en un sentit molt ample a la millora d'allotjaments turístics i d'oferta complementària, i creim que en una situació com l'actual són molt importants per ajudar a superar situacions de crisi que pateixen altres sectors.

Un altre projecte important que té la conselleria i que durement endavant és la regularització de les places turístiques fora d'ordenació. Un dels primers projectes que en el Consell de Govern he tingut l'honor de defensar i que ha sortit aprovat és la creació a Mallorca d'aquest consorci que gestionarà aquest volum de places. Són places turístiques fora d'ordenació que s'han de regularitzar. Aquestes places són habitacions que eren destinades a altres usos. Cal dir que no es tracta d'habitacions estrictament il·legals, ja que totes elles fins ara han tributat i tributen a Hisenda. La regularització d'aquestes places reportarà uns ingressos, que seran destinats a rehabilitar zones turístiques, incentivar la reconversió d'establiments obsolets, fomentar la diversificació i la desestacionalització, així com impulsar en aquestes zones turístiques projectes d'I+D. Aquest procés de regularització de places s'habilitarà mitjançant un projecte de llei que presentarem en el Parlament ben aviat. La gestió d'aquesta borsa de places la farà a Mallorca el consorci que ja s'ha creat i a Menorca i a Eivissa està en vies d'estudi la possible creació de consorcis similars.

Un aspecte que és molt important en aquest primer objectiu de foment de la competitivitat del sector turístic balear i que no depèn directament..., ja no de la Conselleria de Turisme, sinó tampoc del Govern balear, és la gestió aeroportuària. Ja podem fer una promoció turística impecable, ja podem aconseguir tenir en destí el nostre producte d'una forma meravellosa i molt atractiva, que si no vénen avions a les Illes Balears, difícilment podrem aconseguir que puguin venir turistes. El president Antich ho va anunciar en el seu discurs de política general, farem feina conjuntament per intentar aconseguir que els aeroports de les Illes Balears participin d'aquesta cogestió aeroportuària que diu el nostre Estatut d'Autonomia.

Un segon objectiu que es marca la conselleria en aquest moment és la simplificació de la normativa i dels tràmits administratius per a les empreses. Aquest és un objectiu que tenim a la conselleria i creim que és necessari fer realitat la simplificació normativa per facilitar als ciutadans i a les empreses turístiques els tràmits administratius. Per això, ben aviat presentarem un instrument normatiu que simplifiqui els tràmits administratius. Pensem que actualment es troba dispersa la normativa turística en més de 26 normes diferents i alguna de la normativa que és aplicable data de fa més de 40 anys i ha quedat..., no sé si antiquada, però sí poc d'acord amb la realitat. També s'estudiarà una simplificació dels tràmits administratius per facilitar situacions com les que es preveu que hi pugui haver de les inversions del Pla Renove, que no sigui un obstacle la normativa administrativa burocràtica per poder executar aquestes inversions que tenen un termini concret.

I el tercer punt és elaborar un calendari que faci que abans de finalitzar aquesta legislatura, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia i l'acord de governabilitat, signat a principis d'aquesta legislatura, les transferències en matèria d'ordenació i promoció turística siguin efectives als consells insulars.

I pel que fa al quart objectiu, és un dels objectius de la política d'aquesta conselleria, es tracta d'allargar la temporada turística. La nostra pretensió és potenciar els mesos extrems de la temporada, és a dir, març, abril, maig, juny i octubre i novembre. En aquest sentit el Pla de màrqueting hi farà una incidència especial. Hem posat en marxa un projecte pilot amb la Secretaria d'Estat de Turisme, que serà una experiència dirigida a aquests 100 milions de potencials turistes europeus que hi ha de la tercera edat. Feim una experiència pilot a l'Estat espanyol, que es farà a un indret d'Andalusia i a un indret de les Illes Balears. En aquest moment tenim firmat un protocol d'intencions amb el secretari d'Estat que suposarà la inversió de 5 milions d'euros per reduir el cost en aquests mesos concrets, febrer, març i setembre, per facilitar que turistes de la tercera edat europeus puguin venir a les illes amb un descompte de 100 euros, 50 serien sufragats per l'Estat i 50 per la comunitat autònoma. En aquest sentit i també per a aquest mateix objectiu estam estudiant, tenim el compromís amb les associacions hoteleres, la figura del (...) com una figura que pugui millorar la qualitat dels hotels i aconseguir finançament per a aquesta millora de la qualitat dels hotels, però garantint que es continuarà fent una explotació turística d'aquests establiments hotelers. De totes maneres, vull anunciar que en aquests moments el compromís és estudiar si és viable una solució d'aquest estil.

Altres qüestions. Continuem fent feina en el palau de congressos perquè la seva construcció acabi abans del termini que està previst i finalitzi en 17 mesos, que sigui possible que abans de finalitzar l'any 2010 pugui ser una realitat. També ens hem marcat com a objectiu l'impuls de les noves tecnologies. Pensem que la cultura turística està variant a tot el món i el turisme ja no es fa només a través de majoristes de viatges, sinó que hi ha molta contractació directa, i les noves tecnologies tendran un paper cada vegada més important.

I com a conclusió vull incidir una vegada més en la crisi econòmica mundial que estam patint, molt especialment en turisme. Hem de pensar que la recessió que hi ha actualment a l'hora de viatjar i que les economies familiars seran les que més poden patir això. Per tant, per combatre-ho hem de fer un producte turístic que sigui atractiu. És imprescindible el diàleg i la feina conjunta tant amb el sector com amb les distintes forces polítiques. Des de la Conselleria de Turisme apostam per continuar aquesta política de diàleg i consens. És segur que entre tots farem que les illes siguin un punt importantíssim pel que fa a turisme, ja ho són. Si ho seguim promocionant aconseguirem millorar la nostra situació.

No vull acabar sense tornar llançar un missatge optimista. A pesar del que he dit sobre la crisi econòmica i l'esforç que hem de realitzar, vull enviar un missatge d'optimisme, som optimista perquè sé que el turisme de cada vegada augmentarà. Sé que entre tots farem que les illes puguin ser un model a seguir, com ho ha estat en altres moments. Sé que la nostra comunitat serà un destí desitjat per a tots els turistes.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Conseller. Procediria ara la suspensió de la sessió per un temps màxim de 45 minuts per tal que els grups parlamentaris puguin preparar la formulació de preguntes o observacions, per la qual cosa deman als senyors portaveus si volen una suspensió de la sessió o si podem continuar. Continuem.

Per tal de formular preguntes o observacions, tot seguit procedeix la intervenció dels grups parlamentaris. Per part del Grup Parlamentari Mixt intervé l'Hble. Diputada Sra. Marián Suárez per un temps màxim de deu minuts.

LA SRA. SUÁREZ I FERREIRO:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Sr. Conseller, en primer lloc vull donar-li la benvinguda a aquesta Comissió de Turisme i agrair-li les seves explicacions, també al seu equip. Estam molt contents que sigui aquí i ens expliqui quines seran les línies de la conselleria que, com hem pogut apreciar, estaran fonamentalment basades en la continuïtat.

Nosaltres coincidim bàsicament en moltes observacions i comentaris que vostè ha fet, en farem alguns. Seran més comentaris que preguntes o dubtes. Nosaltres també pensam que en aquesta situació de crisi general és important que el sector turístic sigui un pilar sòlid, ho és, de l'economia balear i que es faci tot el que sigui possible perquè això continuï sent d'aquesta manera. Nosaltres també coincidim amb vostè en la solidesa del sector. Vostè feia referència als resultats de la temporada, encara no els tenim tots, en el cas de l'illa d'Eivissa diríem que hi ha opinions diferents. I sí pensam que, atesa la situació que vivim, probablement seria d'una moderada satisfacció quant als resultats i esperam que l'any que ve puguin ser millors.

Els principis rectors que vostè ha assenyalat, hem de dir que hi estam d'acord, consens, confiança, aquesta idea de la transversalitat del turisme des de totes les conselleries, turisme com a qüestió d'estat, i important també la negociació de les transferències. Ja ho vàrem dir en el debat de política general, el procés de transferència de competències és molt important, és un mandat estatutari. Però nosaltres sempre creim que el que és important és que aquestes transferències vinguin ben dotades, no hi ha pitjor cosa que gestionar una competència que no està ben transferida. En aquest sentit tenim plena confiança en l'actitud del Govern.

Passant ja a qüestions concretes, em permetrà que faci alguna referència més des d'una òptica d'Eivissa a alguns comentaris que vostè ha fet i que estic segura que són al seu cap. Em sembla molt important que en aquest pla de màrqueting s'hagi fet aquesta referència a les marques territorials i a les marques de productes turístics. Efectivament, des d'Eivissa en més d'una ocasió hem tingut la sensació de no ser clarament diferenciats en el tema de la promoció turística, la qual cosa ha suposat algun tipus de greuge comparatiu. Ens agrada molt sentir aquesta visió que té el conseller, estam segurs que es treballarà en aquesta línia.

Així mateix he de fer una reivindicació. Vostè ha parlat de la necessitat de recuperar les zones madures, ha esmentat el projecte de la Platja de Palma i que nosaltres pensam que és fonamental, té tot el suport del nostre grup. Però nosaltres voldríem fer una referència a dos projectes concrets que tenim a Eivissa i que també requeriran d'una atenció especial. D'una banda el projecte de recuperació de la zona de la Platja d'en Bossa i d'altra banda la recuperació d'una altra zona madura que seria la zona de Sant Antoni. Esperam que sobretot mitjançant aquest Pla Renove es pugui invertir de manera decidida en aquestes dues zones.

També suport total a l'experiència del turisme social europeu. Pensam que és important que les proves pilot es facin de manera localitzada, en aquest cas a l'illa de Mallorca. I esperam que sigui una experiència d'èxit i que després es pugui traslladar i se'n puguin beneficiar les altres illes, Menorca, Eivissa i Formentera.

Una altra referència també des de l'òptica eivissenca és quan es parla de política cultural, de política de congressos, de promoció del turisme de congressos. És cert que l'aposta del Palau de Congressos de Palma serà una realitat, jo crec que li hem de donar tota l'empenta que faci falta perquè tiri endavant, però també volem recordar, crec que ahir mateix vostè era a Eivissa, sobre el Palau de Congressos d'Eivissa. Pensam que és

important que aquest palau d'una banda tenguí la seva continuïtat, la primera fase s'ha de poder continuar i estigui en el calendari de promoció de la nostra illa.

Una referència també al tema de la cogestió aeroportuària. Justament ahir a una comissió d'aquest parlament s'aprovava una proposició presentada pel Grup Parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds, on tots els grups de manera unànime demanàvem al Govern de l'Estat aquesta cogestió. Vostè sap que aquí jo crec que tots els grups estam darrera aquesta voluntat i el que li podem dir és que l'encoratjam perquè continuï en aquesta lluita que serà una lluita dura.

Ja per acabar dues observacions més. Una és una reflexió més crítica en relació amb dos productes que vostè ha esmentat, d'una banda el turisme de camps de golf i d'altra banda el turisme nàutic. Li volem fer saber, segurament vostè ho sap, que des del nostre grup pel que fa al turisme nàutic, pensam que és un turisme que s'ha de potenciar i està molt d'acord en la línia que s'ha seguit fins ara per part d'aquest govern, en el sentit que és important el nombre d'amarraments, però s'ha de tenir molta cura a l'hora de plantejar una ampliació de ports esportius. Nosaltres hem tingut experiències molt dolentes a la passada legislatura, de projectes que es volien tirar endavant i que afortunadament es varen aturar, i sí que volem deixar constància d'aquesta postura del nostre grup. Estic parlant en concret del port d'Es Viver, però hi havia fins a cinc projectes diferents per tot el litoral de la costa eivissenca i nosaltres volem dir que no estam d'acord amb aquesta línia.

Efectivament, i en segon lloc, pel que fa al turisme de camps de golf també és un sector important, és un sector sobretot molt important aquí a l'illa de Mallorca. Nosaltres, pel que fa a l'illa d'Eivissa, i ho duim als nostres programes electorals i està també als acords de governabilitat d'aquesta legislatura, estam absolutament en contra d'un augment de camps de golf a la nostra illa perquè és una qüestió de cost, d'oportunitat també, és a dir, s'ha de valorar la importància que pot tenir això com un augment del turisme i el cost que té en territori. Des del nostre grup nosaltres pensam que el cost territorial és molt superior al possible benefici turístic.

I ja per acabar simplement dir-li que estam d'acord amb vostè, i pensam que ho farà bé, aquesta idea de donar confiança, de donar optimisme. Nosaltres també pensam que les Illes Balears sortirem d'aquesta crisi i estem segurs que la línia que ha iniciat la seva conselleria arribarà a bon port.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Suárez. Per part del Grup Parlamentari Unió Mallorquina intervé l'Hble. Diputat Sr. Miquel Melià per un temps màxim de deu minuts.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Josep Melià. Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, Sr. Conseller. Primer també donar la benvinguda al nou conseller en aquesta comissió i evidentment desitjar-li tota la sort del món.

En segon lloc manifestar l'alegria i la satisfacció del Grup Parlamentari d'Unió Mallorquina per la continuïtat en la política turística, una continuïtat en la política turística que lògicament hem de valorar positivament, perquè de fet el procés de substitució del conseller una de les coses que va demostrar i va palesar molt clarament és que hi havia una valoració general positiva de la línia turística que havia desenvolupat Unió Mallorquina en aquest departament del Govern de les Illes Balears.

Evidentment en aquesta línia de continuïtat no podem més que manifestar el nostre acord i suport a les línies que informen la política turística i als objectius marc d'aquesta política turística, unes línies que a més a més volem ressaltar i accentuar que s'estan aprofundint, s'assumeixen i s'aprofundeixen; per exemple en el tema de la interlocució pensam que és molt positiva aquesta ampliació de la Mesa de Turisme i aquesta capacitat d'arribar a acords i intentar involucrar com més sectors millor en aquesta actuació de diàleg continuat amb els sectors implicats em matèria turística.

En relació als temes concrets ens agradaria fer una sèrie de comentaris sobre algunes qüestions que ens preocupen, que no són possiblement directament competència de la Conselleria de Turisme, però que sí que la Conselleria de Turisme pot fer una actuació de pressió i d'intentar conduir les iniciatives cap al camí que nosaltres consideram que seria més correcte. En aquest sentit, per exemple, l'aprofundiment de l'autogovern; vostè s'ha referit a la gestió aeroportuària, evidentment no podem estar més que d'acord en aquesta reivindicació, però també en aquesta mateixa línia parlariem del turisme nàutic. Vostè s'ha referit al nombre d'amarraments que hi ha a les Illes Balears, però vostè sap que hi ha una situació diguem de llacuna legal, per dir-li d'alguna manera, i és que hi ha clubs nàutics i ports esportius en els ports d'interès general de l'Estat, l'Estat teòricament no té regulació sobre aquesta qüestió perquè no són competència de l'Estat els clubs nàutics i els ports esportius, però resulta que dins les seves instal·lacions de ports d'interès general té aquestes instal·lacions, amb la qual cosa diguem que es crea una certa perversió, per dir-ho de qualque manera. Crec que..., des d'Unió Mallorquina pensam que és important intentar avançar a aconseguir la gestió, el traspàs d'aquestes instal·lacions dins els ports d'interès general perquè, diguem, siguin competència del Govern balear, tinguin una regulació legal i es pugui produir una millora constant com es produeix de fet, i crec que també s'ha de reconèixer, en els ports gestionats per les Illes Balears. Aquest augment d'amarraments que durant aquesta legislatura s'està fent és absolutament positiu, és necessari per donar competitivitat, com vostè deia, al turisme nàutic, i per tant consideram que aquesta és una línia d'actuació vàlida i que hem d'estudiar i ens ha d'interessar profundament.

En relació als creuers, també dins el turisme nàutic, també hi ha una línia d'acord amb l'Autoritat Portuària, perquè és evident que els creuers sobretot arriben a la ciutat de Palma, i la possible reforma d'aquest port de Palma serà molt important per fer més competitiu aquest sector dels creuers o mantenir-lo en els nombres actuals. També pensam, per tant, que la interlocució, el diàleg, la pressió en relació a aquesta reforma del port de Palma és important tenir-los en compte.

En relació a les platges, les platges evidentment és un element fonamental i estructural del nostre turisme. Les platges en què hi ha ordenació, en què hi ha instal·lacions de temporada, en què hi ha una explotació diguem-ne econòmica, més o manco tenen un bon..., més aviat més que manco, tenen un bon manteniment i pensam que presten un servei molt adequat al turisme. Ens preocupen aquelles platges, que també existeixen, que no tenen aquesta explotació, no tenen aquesta ordenació i que poden patir problemes de neteja, de seguretat, de mesures d'aquesta classe, que evidentment ja dic que no són competència directa de la Conselleria de Turisme, però que evidentment han de trobar la sensibilitat i la pressió de la Conselleria de Turisme per intentar donar-los una solució.

Una altra qüestió evidentment és la clàssica del finançament de la reconversió; evidentment per tirar endavant mesures de reconversió a les zones madures necessitarem finançament, necessitarem recursos. No ens podem cansar des d'Unió Mallorquina de reclamar aquests recursos a l'Estat i intentar evidentment que no només, i és molt important, la reforma de la Platja de Palma, però hi ha altres zones madures, com vostè deia, que també necessitarien una aportació econòmica important per tirar endavant mesures en el sentit del turisme i els diversos productes que vostè ha enumerat.

I en relació a la normativa i a la simplificació dels tràmits administratius, també ens preocupa la poca flexibilitat, per dir-ho de qualque manera, dels planejaments municipals, dels planejaments urbanístics municipals, per poder crear aquesta modernització dels establiments turístics no amb noves places turístiques sinó per crear serveis comuns, tipus SPA, tipus..., qüestions d'aquesta classe, que realment a vegades no són fàcils de resoldre i que evidentment suposarien una millora per a l'establiment i per a la zona turística.

I una darrera qüestió és el tema de la mobilitat. Vostè ho ha dit, cada vegada hi ha més turistes que vénen fora de paquet, fora de majoristes de viatges a les Illes Balears, i aquests turistes, quan arriben als nostres aeroports, tenen un problema de mobilitat i de competitivitat dels preus d'aquesta mobilitat, perquè és evident que hi ha determinats segments que el seu cost de mobilitat pot ser molt superior al cost d'estada. Això és un problema que també ens ha de preocupar, evidentment és un problema que tampoc no és directament competència de la Conselleria de Turisme, però sí que hem d'intentar posar solucions perquè aquesta mobilitat també tinguí aquesta flexibilitat en el preu i permeti que aquest turisme independent, aquest turisme d'internet, aquest turisme *on line* es pugui moure a uns preus competitiu per a les nostres illes.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Josep Melià. Perdoni que li hagi canviat el nom abans. Per part del Grup Parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds intervé l'Hble. Diputat Sr. Gabriel Barceló per un temps de deu minuts.

EL SR. BARCELÓ I MILTA:

Gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc agrair i donar la benvinguda al nou conseller de Turisme, el Sr. Miquel Nadal, o no tan nou, perquè ja du unes certes setmanes de rotatge. Jo la veritat és que quan vaig veure el títol de la compareixença, "Situació produïda aquests dies dins la Conselleria de Turisme", no vull dir que m'espantàs, però sí que se'm varen crear unes expectatives que no s'han vist confirmades i és d'agrair, perquè entenia que no s'havia de parlar de la situació que s'havia creat dins la Conselleria de Turisme. Entenc que no hi ha..., com s'ha explicat per part del conseller hi ha una continuïtat en les polítiques i no crec que dins el sector hi hagi hagut cap daltabaix ni prop fer-s'hi. Per tant en aquest sentit la normalitat crec que és bona i jo crec que aquesta situació de normalitat s'ha donat totalment.

Per tant insistim a agrair aquesta compareixença del Sr. Miquel Nadal per explicar els projectes que planteja d'aquí a final de legislatura dins la Conselleria de Turisme. En línies generals podem dir que compartim totalment el que s'ha comentat com a projectes, i sí que voldria fer algunes puntualitzacions o alguns comentaris o algunes qüestions sobre tot el que s'ha dit.

Bé, efectivament haurem d'esperar ara les dades definitives del balanç de la campanya que acabam ara ja, turística, amb una arribada de turistes similar a la del 2007, ens anunciava el Sr. Conseller. Així mateix hi ha dades que ens preocupen i que haurem d'esperar també a veure com han sortit perquè jo crec que el problema de les Balears no és tant el nombre de turistes que arriben com de la despesa turística que fan, que sí que és vera que hem vist com any rere any aquesta despesa turística anava baixant i per tant això obliga que la rendibilitat sigui necessàriament o passi necessàriament per incrementar el nombre de turistes per tenir la mateixa rendibilitat, la qual cosa creim que tots veim que és una situació que no és bona. Igualment amb el tema de l'estacionalitat, que també les dades que els darrers anys vèiem era que cada vegada en lloc d'anar minvant l'estacionalitat anava pujant. Evidentment això no és una situació que sigui problema o culpa -sí que és un problema, però no culpa- del conseller de Turisme -no me mal interpreti- perquè ja per desgràcia ve d'enrere i és una qüestió que el nostre sector pateix, com deia, des de fa estona. Haurem de veure, per tant, aquestes dades com han anat evolucionant i en tot cas si les mesures que es proposen, que jo crec que sí, poden anar millorant aquestes dades que teníem en aquest sentit.

El nostre suport total també a les transferències als consells insulars en compliment de l'Estatut d'Autonomia. Crec que això és important i evidentment fins i tot si aquest calendari..., es va avançant en aquest calendari crec que serà important, com deia, i els consells insulars en aquest sentit ho reclamen i evidentment jo crec que la predisposició que ha demostrat la Conselleria de Turisme en aquest sentit és d'agrair.

També totalment d'acord a deixar el turisme, com una qüestió d'estat, fora de la brega política; no fora del debat polític, crec que sí el turisme ha de formar part totalment del debat polític, entre altres coses perquè no tots veim igual totes les qüestions que afecten el turisme, però sí fora de la brega política, sempre amb consens, amb diàleg, com el conseller ha reiterat en diverses vegades al llarg de la seva intervenció.

També, efectivament, totalment d'acord que el turisme ho és tot. De fet ens pareix molt interessant aquesta comissió interdepartamental de turisme que se'ns planteja, i jo insistiria un poc en allò que l'anterior intervingent, el Sr. Melià, parlava del transport públic. Hi ha un projecte, que no és exactament de la Conselleria de Turisme però en el qual, tant com l'Ajuntament de Palma, hi estan molt implicats que és el tramvia de l'aeroport, que crec que també és molt important de cara al sector turístic. Devem ser pràcticament l'únic aeroport de les condicions i del nombre de passatgers que tenim en tot Europa que no té una connexió de tramvia o de tren urbà amb la ciutat.

Per altra banda el conseller ens ha parlat de la promoció de tota una sèrie de productes, de diversificació de productes; crec que és lògic i per tant positiu que es vagi fent així. Insistir en el sol i platja; hem de ser realistes, el turisme familiar, el turisme de sol i platja és el que en aquests moments en nombre més important i per tant no hem de renunciar a aquest tipus de turisme, però sí que està molt bé anar cercant altres tipus de turisme que puguin venir.

Totalment d'acord, Sr. Conseller, que el golf lògicament, igual que el sector nàutic, s'ha d'aprofitar; res pus faltaria que tenint més de 20 camps de golf a Mallorca i..., no els aprofitàssim, no tenguéssim lògicament aquest sector turístic, sempre que respectem, lògicament, el que hem aprovat en aquest parlament, per quasi quasi unanimitat, que va ser la Llei de mesures de desenvolupament sostenible en el sentit de minvar el que seria l'oferta complementària dels camps de golf. I lògicament no parlaré d'Eivissa o de Menorca, si hi ha d'haver més camps de golf o no; nosaltres, la nostra postura és que no, però entenc que en tot cas és des d'Eivissa i des de Menorca que s'hauria de comentar.

El tema dels creuers efectivament és molt important. Afecta principalment Palma. Crec que no només hi ha un problema de l'arribada en diumenges, per exemple, que es poden trobar al ciutat buida, sinó que hi ha el problema de l'arribada, l'arribada en si; crec que s'ha de millorar la infraestructura del lloc on arriben, i fins i tot canviar, plantejar el canvi de lloc on arriben probablement els creuers; ara en aquests moments arriben més cap a Porto Pi quan probablement seria més lògic que arribassin més a prop del centre de Palma, sense voler dir que vulguem posar els creuers davant la Seu, que no se'ns mal interpreti perquè creim que no seria correcte, però sí que és una qüestió dins tota la remodelació del port que es planteja que s'ha de tenir present i molt important.

Vostè comentava també la promoció dels mercats emergents. Crec que hi havia hagut tota una sèrie de mercats que històricament havien estat forts, el mercat francès, l'italià, l'escandinau, que varen anar perdent al llarg dels anys força, i ens sembla interessant que anem a cercar aquests altres mercats estil Europa de l'est, recuperar el de França, que sempre havia estat un mercat important per a les Illes Balears.

Zones madures. Efectivament, sense oblidar totes les zones turístiques crec que és un tema que tenim i que hem d'abordar; hi ha moltes zones madures des del punt de vista turístic, jo diria que el mercat turístic en general a les Illes Balears és un mercat madur i en aquest sentit necessita per tant tota una sèrie d'inversions i una sèrie de modernitzacions i d'adaptació als nous temps per fer-lo de futur, però especialment el que és Platja de Palma és un projecte en què ens hem d'implicar tots, és molt important que les inversions arribin d'una vegada per totes, que l'Estat s'hi impliqui de bon de veres en aquest sentit. Per tant el nostre suport a la conselleria a l'hora de reivindicar que ja el 2008 comencin les inversions i no esperar al 2010; això sí, veure quin projecte concret presentam. Jo crec que hi va haver algunes qüestions quan es va presentar interessants i altres més discutibles, fins i tot vèiem l'altre dia la responsable, la nova responsable del consorci en una entrevista que parlava de la sucursal del Museu del Prado; bé, jo crec que hem de compartir la necessitat, per ventura, d'un projecte emblemàtic però no sé, crec que hem de començar a veure entre tots quin ha de ser, perquè aquest en concret a mi em pareixia bastant provincial. No sé si va per aquí la cosa o no, o si simplement era una qüestió d'aquestes que anam amollant i a veure què és el que passa.

Quant a la gestió aeroportuària, ja ho han dit els anteriors portaveus. Efectivament ahir es va aprovar una proposta per unanimitat, a proposta del nostre grup, de rebutjar la proposta del ministeri i de reclamar la cogestió aeroportuària de la comunitat autònoma. Hi ha un altre tema que jo crec que també ens ha de preocupar molt i on tot el Govern s'ha d'implicar, que és la crisi del sector aeronàutic. És evident que hi ha una sèrie d'empreses d'aquest sector radicades a Palma i aquest és un sector especialment important per al turisme de les Illes Balears, i per tant entenc que tot el Govern s'ha d'implicar a poder sortir d'aquesta crisi, que evidentment té molt a veure o totalment a veure amb la resta de crisi que afecta tots els sectors, però que especialment en aquest cas preocupa i afecta les Illes Balears, no només per les persones que aniran a l'atur, que també, lògicament, sinó també per les connexions de les Illes Balears amb la resta de llocs d'Espanya i d'Europa i lògicament l'efecte que pot tenir també sobre el turisme.

Respecte a la simplificació de la normativa, dels tràmits administratius, jo crec que sempre hem de considerar que és necessària, no només en el sector turístic sinó en tots els sectors de l'Administració, sempre que no vagi en detriment de la seguretat jurídica, i destacar evidentment aquí la importància de coordinar-se amb ajuntaments i consell, que tenen determinades competències en el cas de les llicències urbanístiques i d'altres, que per tant serà molt important perquè això tiri endavant aquesta coordinació, que no dubtam que es farà perquè lògicament entre els objectius que vostè ha comentat té precisament el del diàleg permanent amb totes les administracions i la coordinació amb totes les administracions.

Igualment amb la potenciació dels mesos extrems de la temporada turística, especialment jo diria Menorca i Eivissa; ho necessitam totes les illes però crec que a Menorca i a Eivissa és on la temporalitat i l'estacionalitat és molt més gran, allà la temporada encara és més curta que a Mallorca i per tant en aquest sentit supòs que s'haurà de fer un esforç especial a Menorca i a Eivissa.

Evidentment el nostre suport al projecte del Palau de Congressos, ja l'hem expressat en moltes ocasions

Vostè ha comentat la figura dels condohotels; jo crec que és una figura controvertida, hi ha el tema que pot amagar reconversions residencials o fins i tot descapitalitzacions, de fet els sindicats ja han plantejat els seus dubtes sobre aquesta figura. En tot cas, crec que haurà de ser un d'aquests punts que jo comentava de debat polític, no de confrontació política, però sí de debat polític, per parlar-ne tranquil·lament d'aquesta figura.

Per acabar ja, evidentment, crec que, a pesar d'aquesta recessió, d'aquesta crisi econòmica mundial, el turisme a les Illes Balears s'està demostrant que és el sector que més bé aguanta, però compartim amb el senyor conseller que hi pot haver dificultats i per tant hem de dur a terme polítiques en el futur de reconversió i modernització del sector que ens puguin permetre que el turisme segueixi sent durant molts anys el motor econòmic, el principal motor econòmic de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Barceló. Per part del Grup Parlamentari Socialista, intervén l'Hble. Diputada Sra. Aina Crespi, per un temps de deu minuts.

LA SRA. CRESPI I PRUNÉS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Primerament, voldria agrair la presència del conseller de Turisme i de l'equip que l'acompanya, també voldria agrair-li totes les explicacions que ens ha donat avui.

Per la meua banda, m'agradaria fer un parell de comentaris i a més ressaltar també una sèrie de temes que ha comentat. Però abans d'entrar m'agradaria fer un apunt de la situació econòmica actual i encoratjar el conseller a prendre, en la mesura que li sigui possible, totes les mesures per fer-hi front i pal·liar aquesta situació. Ens tranquil·litza veure que el conseller creu en la fortalesa del sector per fer front a aquesta situació.

I ara entrem en els diferents punts. En l'apartat de promoció, el nou pla de màrqueting que ens ha anunciat que començarà en el 2009; ens pareix molt interessant que aquest sigui un pla de màrqueting que tenguí les següents característiques: específic per als principals sectors turístics de les Illes; que destaquí la singularitat i característiques diferencials de cada illa; que estigui totalment consensuat amb el sector; innovador i d'acord amb les últimes tendències, tant a l'hora de definir el producte com promocionar-ho, com distribuir-ho, pensam que és molt important apostar per la innovació. També, per altra banda, ens

pareix molt adequat que tenguí en compte els diferents segments de mercat i que realitzi polítiques promocionals diferenciades i específiques per a cada un d'aquests, un màrqueting més personalitzat.

Sectors turístics que s'han escollit, com a prioritari a les Illes, són els següents: sòl i platja, com a sector turístic fonamental a les nostres Illes, no hem d'oblidar que el 70% del turisme que ve en temporada alta és d'aquesta modalitat. Però per desestacionalitzar hem de cercar altres segments de mercat i això és el que ens proporcionarà els segments que ja ha comentat el conseller i que a continuació diré: turisme nàutic, com a sector on les quatre illes encara tenen molt de potencial; turisme de creuers; turisme de congressos a Eivissa i a Menorca i especialment a Mallorca, amb el nou pla de congressos, Palau de Congressos, perdó; golf, que, igual que el sector de congressos, afecta un sector d'alt poder adquisitiu i altament desestacionalitzador; turisme de natura a totes les illes; turisme cultural, també a les quatre illes, per exemple a Eivissa tenim la marca Eivissa Patrimoni de la Humanitat que és un element diferenciador important; turisme social europeu, com ha dit, juntament amb (...), podem arribar a 100 milions de turistes europeus en una temporada baixa.

I donar importància a nous mercats i a mercats emergents ens pareix també una bona mesura per pal·liar les baixades dels mercats actuals i diversificar els nostres mercats.

Quant al Pla estratègic, producte o canvi de model, pensam que és necessari aquest canvi de model turístic, ha de ser un canvi pausat, tranquil, però sense pausa, i així ja ho vam dir fa un any. S'ha de fer un esforç molt gran per a la millora del producte, tant l'allotjament com l'oferta complementària, les infraestructures, l'entorn, etcètera. Tot això amb el consens del sector i de tots els agents implicats, l'única forma de fer front a competidors amb característiques similars a les nostres és amb la qualitat.

Parlant de consens i intervenció de tots, pensam que el turisme és una feina de tots, i així ja ho ha dit el conseller; per la nostra banda, és molt important destacar la invitació que va fer el president del Govern, el Sr. Antich, als membres del PP a incorporar-se a la Mesa del Turisme. Totes les millores que fem per als turistes que ens visiten són millores que gaudirem tots els que vivim en aquestes illes, per tant en aquest canvi s'hi han de tenir en compte també els ciutadans i ciutadanes de les illes, que podran gaudir de les millores en infraestructures, serveis públics, etcètera.

Per altra banda, aquests canvis no sols es poden des de la seva conselleria, sinó que s'han de fer des de la transversalitat de la Conselleria de Turisme, on s'han d'implicar altres conselleries: Mobilitat, a la qual han fet referència els diputats que m'han precedit; Ordenació del Territori, Medi Ambient, Sanitat, etcètera. Per tant, aplaudim la creació d'aquesta Comissió interdepartamental.

Dintre de l'ordenació turística m'agradaria ressaltar la importància de les inspeccions dutes per la conselleria en temes relacionats amb habitatges turístics de vacances, oferta hotelera de tot inclòs, etcètera.

També fer un incís sobre la regulació de les places turístiques fora de la legalitat, projecte que ens permetrà millorar certes zones turístiques i donar sortida a una situació que és fora de la normalitat.

Reforma de zones madures i plans de dinamització. Esperam que amb el nomenament de la nova comissària i amb el suport de la Secretaria d'Estat i el Govern de les Illes, i la seva conselleria, per tant, l'impuls d'aquesta reforma de la Platja de Palma sigui ja efectiva, com bé ha dit el conseller, no cal esperar el 2011. I ens podem convertir en el referent internacional que volem.

De la mateixa forma, la reforma del Port de Sant Antoni d'Eivissa i Platja d'en Bossa, és un tema important al qual també s'hi ha de fer front, tema al qual ha fet referència la Sra. Suárez.

També destacar els plans Renove, impulsats per la Secretaria d'Estat; les transferències als consells insulars que, com bé ha dit el conseller, posarà en marxa abans de la finalització de la legislatura, i esperam que amb la dotació econòmica necessària per fer-hi front.

Simplificació de tràmits administratius, que pensam que és una bona mesura per a l'impuls de l'activitat econòmica.

Bé, això eren, en principi, els punts que volíem ressaltar per la nostra banda, simplement afegir que per part del nostre grup parlamentari tindrà tot el nostre suport i col·laboració i encoratjar-lo a seguir fent feina.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Crespi. Per part del Grup Parlamentari Popular, intervé l'Hble. Diputada, Sra. Assumpta Vinent, per un temps de deu minuts.

LA SRA. VINENT I BARCELÓ:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Sr. Conseller, primer de tot també em sum a donar-li les gràcies per aquesta compareixença voluntària i explicar-nos les línies de la seva conselleria i també donar la benvinguda als alts càrrecs que l'acompanyen.

Nosaltres el que li volem dir és que coincidim amb vostè en moltíssimes coses que ha dit avui, que hi ha fet referència, i hem pres nota de totes les línies que ha anat dient. Agraïm moltíssim el seu tarannà dialogant i el consens que ens ha donat, sobretot també que ens ha ofert al Partit Popular sobre el tema que el turisme estigui fora del debat entre partits, perquè coincidim també amb el Sr. Barceló que vertaderament el turisme no ha de ser un debat de partits sinó que hi ha d'haver un debat polític, però amb un consens, no tan sols també amb el sector sinó també amb els partits polítics, i per a açò sempre a nosaltres ens trobarà amb tots els temes que faci falta, perquè també ens ha

donat la possibilitat de posar-nos a la Mesa de Turisme, i clar, nosaltres també agraiem que hi siguin representades totes les illes en aquesta Mesa, perquè les illes menors en molts temes anam un poquet enrera, sobretot també he de fer referència a l'illa de Menorca, i per tant li agraiem aquests gestos que té cap a nosaltres.

Creim, per tant, que nosaltres, el Grup Parlamentari Popular, no posarà cap trava que es facin totes aquestes actuacions, aquests grans principis rectors que vostè ha exposat, perquè, clar, tot açò va en benefici, amb el diàleg consensuat amb el sector i amb els polítics, en benefici que el sector turístic, que és el motor de la nostra economia, avui per avui el més important de Balears, vagi per endavant.

Nosaltres, fer molt poca referència a unes quantes coses, estam d'acord amb tot, sobretot amb el tema de la Platja de Palma, que aquesta zona és importantíssima i esperem que s'hi facin ja inversions, han passat els anys, el temps passa molt de ver, passen els anys ràpids i en no res serem al 2010, esperem que sí, que vertaderament sigui un exemple que puguin veure no tan sols, per tot que sigui un model, sinó també la resta d'illes, que també amb plans Renove també puguin necessitar d'inversions per poder-se també adequar les zones madures.

Quant a la promoció turística, creim que hem de fer passes ja ràpides cap als consells insulars. A Menorca, també hem vist que vostè vol apostar per definir les marques de cada illa, perquè Menorca és una de les marques menys conegudes, Mallorca i Eivissa tenen bastant més promoció coneguda que Menorca, per tant crec que és important açò també que cada illa tenguí la seva marca.

I un altre tema important per a nosaltres és el tema del turisme de la tercera edat europeu, que és important que coneguim les nostres illes i per tant invertir en què puguin venir, sobretot en èpoques on la desestacionalització és important, però també crec que és important que els nostres majors, els quals també viatgen molt, sobretot a les illes menors, donar-los més facilitats de cara que puguin trobar una solució, sobretot per anar de Menorca o d'Eivissa a Palma o a Barcelona, perquè són els que ells no tenen coberts. I açò tal vegada és important i quan els majors nostres, de les nostres illes, vegin que subvenciona la tercera edat europea, també hem de creure que es trobarà una solució per als nostres, que és molt important.

I després, dues cosetes més, que a Menorca també és molt important, el tema de l'Escola d'Hostaleria, que és una de les propostes que hi havia en el programa o a l'acord de governabilitat actual; i crec que açò és molt important avui, perquè hem vist darrerament uns titulars que desprestigia un poc el turisme a Menorca, on a un hotels se'ls han sublevat un poc tots els clients, que eren persones de la tercera edat, pel tema del menjar, que no era prou de qualitat i tal. Per tant, nosaltres creim que l'Escola d'Hostaleria és molt important per aquest motiu, per tenir personal més qualificat i tenir més qualitat en els hotels, i açò són titulars en els mitjans de comunicació que no fan cap favor al sector turístic.

I després també estam totalment d'acord amb la transversalitat que ha de tenir la conselleria en temes d'infraestructures, que tampoc no fan cap favor com el tema dels nitrats, etcètera, que causen una miqueta, regiren un poc la gent quant al tema de venir cap a Menorca o cap a altres indrets que tenen infraestructures deficientes.

Després, també vull fer referència al golf, que amb nosaltres no tindrà cap reticència en absolut, amb el Partit Popular, perquè creim també en el tema dels camps de golf, però veig difícil que pugui superar les reticències dels seus socis de Govern i quant a açò també li deman a veure com ho farà.

I en el sector nàutic també volem saber, perquè també hi creim moltíssim, ara nosaltres, vostè ha dit que tenim 20.000 amarraments, volem saber també si és partidari d'incrementar el nombre d'amarraments a les nostres Illes Balears.

I també, ja per acabar, li volia demanar sobre el parador nacional a Menorca, a veure vostè què creu?, si ha fet cap passa sobre com es troba aquest tema o que ens pugui explicar si ha fet cap xerrada amb Paradores Nacionales per al tema de donar una solució a Menorca.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Vinent. Té la paraula l'Hble. Conseller de Turisme per contestar totes les preguntes o observacions formulades.

Endavant.

EL SR. CONSELLER DE TURISME (Miquel Nadal i Buades):

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, jo vull començar agraint a tots els grups el seu suport i les seves aportacions, perquè no qüestions, i no voldria donar una imatge que els grups que més donen suport sigui el del Partit Popular i per tant no m'ho tenguin en compte si a les explicacions amb el detall m'estenc molt més en el Grup Mixt i en el Grup del BLOC.

Bé, a la Sra. Suárez agrair-li les seves aportacions i les seves paraules i voldria fer, dels comentaris que ha fet, alguna matisació, si m'ho permet, amb to absolutament positiu. A Eivissa aquesta temporada les dates, fins a finals del mes de setembre, hauran vingut a l'illa d'Eivissa el mateix nombre de turistes i, en canvi, la despesa haurà baixat quasi 10 punts; què vol dir això? Vol dir diverses coses: primer, o que els turistes continuen tenint interès a venir a l'illa però no tenen suficients doblers per fer les estances que feien i fan menys estança o que hi ha estades a l'illa d'Eivissa que no estan controlades. Això, crec que la consellera d'Eivissa és molt conscient d'aquesta situació i haurem d'estar vigilants i crear un observatori per vigilar a veure quina és l'evolució d'aquesta situació.

Ara, hem de tenir en compte que la temporada del 2007 va ser una temporada rècord, va ser una temporada fantàstica a totes les illes, va ser una molt bona temporada, i que a la del 2008, amb la situació de crisi que patim a tot el món i especialment en els països emissors de clients, de turistes que han de venir a les nostres illes també la pateixen, però vénen el mateix nombre de turistes, crec que la situació ens ha de fer ser optimistes, perquè vol dir que dins el subconscient, dins els objectius d'aquests possibles turistes hi continua havent les Illes Balears com a un destí, com a una necessitat; per ventura no hi poden estar tots els dies que els agradaria, per ventura no poden gastar perquè no tenen tots els doblers que tenien a un altre moment, o per ventura, tant de parlar de la crisi i de la crisi i de la crisi fa que la gent sigui més prudent a l'hora de gastar i no gastí tant reservant, per si hi ha qualche contingència, una part dels doblers. Perquè molts dels turistes són treballadors que tenen i guanyen o que tenen els mateixos ingressos. Hauríem de veure per què es produeix això?

Per això, jo recoman un cert optimisme i recoman no enviar als països emissors de turistes imatges negatives de l'illa. Creim que amb una situació complicada a nivell mundial, amb una situació de crisi on es tanquen bancs a Europa, on companyies aèries tanquen, a Espanya immobiliàries, constructores, companyies de vehicles tenen situacions concursals i el turisme aguanta; això requereix ser prudent en el que ha dit el Sr. Barceló del debat polític, per ventura fer un debat discret i enviar missatges positius a la població i sobretot als països emissors.

Evidentment, turisme de golf a Eivissa i a Menorca doncs difícilment; és un bon producte, s'ha demostrat que és un producte que deixa molts beneficis, que deixa molts ingressos, però bé, jo som un ferm defensor que les competències han de ser dels consells insulars i serà cada consell insular que decidirà quin model vol seguir. I al llarg dels anys ens plantejarem si la decisió que es va prendre en aquell moment va ser una decisió encertada o no encertada, si ha fet que venguin més turistes o manco, si els turistes que vénen gasten més doblers o manco, si tenim un problema de desestacionalització a determinada illa perquè hem estat excessivament proteccionistes doncs ens ho hem de plantejar. Jo simplement dic que és un element de reflexió, però que hem de fer el que els ciutadans de cada una de les illes vulguin, i per això és important que les decisions de les matèries siguin a cada un dels consells. I jo, com a conseller, durant aquest període de transició de les transferències als consells insulars, col·laboraré amb els tres consells, amb els quatre consells, perquè ells decideixin quin model i quin producte volen promocionar a les quatre illes.

Quant al turisme nàutic, doncs Eivissa té estacions nàutiques, dues en aquest concret, que són un bon producte a promocionar a tota Europa perquè venguin clients; ara, de cada vegada serà més difícil que vengui el turisme nàutic si, com ha dit el Sr. Melià, amb aquest anacronisme que suposa -en la meva opinió- que a les illes hi hagi quatre o cinc ports d'interès general de l'Estat i que els clubs nàutics o els espais destinats a amarraments d'embarcacions acabin adjudicant-se a empreses a nivell nacional, que el que fan és fer una oferta de beneficis, per a l'Autoritat Portuària importants, però que no pensen en un turisme petit, molt arrelat a la població de petites embarcacions, i clar, que ho farà incompatible. Jo crec que Eivissa acabarà tenint només grans iots, que és un bon producte, però anirà en

perjudici dels ciutadans de Vila que tenien el llaüt, o la barqueta i que cada vegada, donat els preus dels amarraments no podrà ser. Però aquí les coses són com són.

Platja d'en Bossa i Sant Antoni. Totalment a favor que com a zones madures també hi hagi una reconversió. Però jo voldria amb el president del Consell Insular d'Eivissa anar conjuntament i ajudar-lo a reivindicar a Madrid, a la Secretaria d'Estat que també ho prioritzin. La diferència no és que aquest conseller vulgui prioritzar Mallorca..., no, no, aquest conseller vol que la Platja d'en Bossa estigui al mateix nivell que Mallorca, és l'Estat que ha decidit prioritzar tres indrets de tot Espanya i un d'ells és la Platja de Palma. Però tenguí la seguretat vostè i tots els ciutadans d'Eivissa que aquest conseller estarà al seu costat per reivindicar que per part de l'Estat ja és ben hora que es facin aquestes inversions que les illes es mereixen.

Palau de Congressos per a turisme de negocis. És important i es podran dur endavant activitats a Eivissa, però no només hem de referir el producte turisme de negocis al Palau de Congressos que es pugui fer a Palma o a Eivissa el que ja està fet. Hi ha un segment important de turisme de negocis que empra instal·lacions hoteleres per fer reunions o convencions, acabam de tenir una reunió d'agències de viatges, organitzada per Altur, amb més de 400 agents de viatge alemanys aquests dies a Cala Mandia. És aquest turisme de negocis, de convencions, d'incentius, de reunions que és un dels productes a promocionar a les nostres illes i que, a més, pot servir per allargar aquesta temporada. A mi, perdoni, Sr. Barceló, que m'agradi més que desestacionalitar, que crec que és molt difícil, hem de rendibilitzar les temporades i allargar-les el màxim possible. Segurament el mes de desembre serà molt difícil d'aconseguir i només ho podem fer si construïm més camps de golf o si hi ha un altre tipus d'oferta que avui en dia no tenim prevista.

I cogestió aeroportuària. Jo estic molt satisfet, des que form part d'aquest govern, de l'aposta decidida del Sr. Antich per defensar la cogestió aeroportuària en els aeroports de les illes, estam molt satisfets que, a pesar de les paraules de la Sra. Álvarez d'establir al límit de 30 milions de passatgers, per part del president del Govern i perquè crec que és una necessitat per a les illes, hi ha una aposta per lluitar per a la cogestió i crec que és un sentiment de tot el Govern. Pensi que pels aeroports entra el 95% de tots els turistes que entren a les illes, i que dels aeroports depèn que venguin o no venguin turistes i que la política que està duent AENA a nivell de tot l'Estat espanyol beneficia sobretot les companyies de baix cost a aeroports que són competència nostra, com pugui ser Girona, Reus, Múrcia, Alacant, Màlaga. Són aeroports que donen facilitat a aquestes companyies, de *handling*, ocupació d'espai, taxes aeroportuàries i això al final ens acaba perjudicant. Per això crec que és molt important que la comunitat autònoma participi en la gestió d'aquests aeroports. I hi veim amb satisfacció la implicació del president del Govern de la comunitat autònoma.

Al Sr. Melià li vull agrair les seves paraules. Compartim tots els plantejaments que ha fet, compartim la preocupació pel tema dels anomenats ports d'interès general i que nosaltres no veim la diferència entre un club nàutic a Maó, a Eivissa i un club nàutic a Andratx o a Portopetro. Compartim la preocupació i creim que com a producte turístic és un producte a protegir.

Sobre el tema de les platges, li he de dir que és una preocupació per part del sector..., o sigui no només aquella diferència amb les platges que tenen un manteniment, o algú que se'n cuida, sinó sobretot que, com que les platges depenen de Costes, moltes vegades la concessió de les platges no es dona fins els mesos de març, abril, i això produeix que en el començament de la temporada no tinguin el manteniment suficient. M'he ofert al sector per intentar amb l'Estat i amb Costes que a aquesta situació se li posi un especial interès, sobretot a un espai com les Illes Balears allà on el principal producte turístic és el sol i la platja.

Absolutament d'acord en el tema del finançament, sobren comentaris.

Sobre el tema de la normativa, compartir amb vostè també la reflexió. Ens podríem trobar que hi hagi el Pla Renove que ha fet el ministeri, que per a l'any 2009 posa 400 milions d'euros a disposició d'establiments hotelers i d'oferta complementària, per millorar la qualitat d'aquests establiments, que hi hagués empresaris que estiguin disposats a utilitzar aquests crèdits per fer les inversions, inversions que no són de l'administració, sinó que són inversions privades i que no es poden dur a terme per aquesta complexitat de la normativa urbanística. Crec que en tot aquest tema haurem d'intentar, entre totes les parts, posar seny perquè aquestes inversions es puguin donar, donant garanties que les coses es fan ben fetes i amb la seguretat jurídica suficient.

Compartim també les seves reflexions en matèria de mobilitat. Molts de turistes es queixen que vénen per 29 euros des de Birmingham o des de Düsseldorf a les Illes i en canvi per anar a Cala Rajada o a Alcúdia, per posar un exemple, costa 80 o 90 euros el desplaçament. Creim que això no té cap sentit i que hem de cercar solucions. Estic segur que durant aquesta legislatura es faran passes per solucionar aquesta situació.

Vull agrair al Sr. Barceló les seves propostes i aportacions. Jo crec que l'he entès malament, no és que li vulgui fer el contrari. Però jo discrep absolutament del que he entès que ha dit sobre el tema de la despesa turística. Crec que tenim un molt bon sector turístic, que tenim uns molts bons empresaris, ho han demostrat i tenen un reconeixement a nivell mundial. Han creat molta ocupació i bona ocupació a les illes i gràcies a ells aquesta situació de crisi que patim a tot Espanya, a Europa i a tot el món, a les Illes Balears la patim de forma menor. Què necessita aquest sector? Què reclama? Que no es facin experiments, ells diuen: els experiments amb gasosa. Que anem de la mà amb el sector turístic, amb consens, tant el sector com totes les forces polítiques per fer que aquest sector segueixi produint riquesa a les nostres illes.

És veritat que hi ha una crisi en el sector aeronàutic..., clar, són moltes coses que no són competència de la Conselleria de Turisme. Crec que serà bo que es creï aquesta comissió interdepartamental perquè siguin polítiques transversals que afectin diverses conselleries i que es puguin solucionar. Jo estic convençut que alguna cosa haurem de fer en aquest sector aeronàutic perquè és preocupant si no poden venir turistes. Per primera vegada en 28 anys no hi haurà aquest hivern cap companyia xàrter anglesa que dugui turistes a les illes, i això és preocupant. Permetin-me que com a conseller de Turisme no comparteixi les seves valoracions sobre el turisme de golf i de creuers. El que he fet durant aquests 30 dies de conseller és reunir-me amb el sector i clarament el turisme de camps de golf, respectant els acords i les lleis aprovades per aquest parlament, s'ha de poder utilitzar i s'ha de poder promocionar. Jo personalment crec que els projectes que estan en marxa i que són anteriors a l'aprovació de la legislació que hem aprovat aquesta legislatura, s'haurien de dur endavant. A més, em consta que hi ha zones de les nostres illes que han patit..., més que patir jo diria que estan molt orgullosos de tenir una part del seu territori protegit i que aquest territori serveixi com a atractiu a altres zones veïnades que tenen molts d'establiments hotelers i que s'aprofiten de, per exemple, la protecció d'aquests indrets, com pugui ser Campos. Crec que no seria dolent que un municipi com el de Campos pogués comptar amb una instal·lació hotelera i amb un camp de golf que pogués servir com a atractiu turístic. En cas contrari, ahir m'ho comentava el batle de Sant Joan d'Eivissa, els municipis que més han protegit es troben en una situació de desavantatge i la seva gent ha d'anar a fer feina als municipis veïnats. I, o per part de la comunitat autònoma se'ls compensa de qualque manera en inversions, o s'ha de permetre que molt assenyadament i amb molta qualitat puguin fer qualque instal·lació hotelera. Ja li dic, Sr. Barceló, aquesta és una opinió personal.

Crec que és important coordinar-se amb el sector hotelier. Crec que és important mantenir el consens en totes les actuacions que es facin. I sobre el tema del condohotel jo crec que hi ha molta desinformació. Jo he xerrat amb distintes persones i els he demanat què és això i tothom diu una cosa distinta. El primer que haurem de fer és posar-nos d'acord amb el consens. El meu compromís com a conseller simplement és estudiar-ho i intentar consensuar una solució. És possible? Bé, ja ho veurem quan s'hagi estudiat. No hi ha compromís en altre tema i, en tot cas, sempre seria mantenint els llocs de feina, dedicant l'establiment a explotació hotelera i simplement permetent que es pogués trobar una fórmula de finançament de les millors d'aquell hotel a través de la venda de propietat d'unitats individuals d'aquesta instal·lació hotelera. Però ja dic, només és estudiar-ho.

Agrair-li a la Sra. Crespí les seves aportacions. Dir-li el mateix que li he dit a la Sra. Suárez, que no només és un turisme de congressos, sinó que és un turisme de negocis i que s'ha de dur no només al Palau de Congressos d'Eivissa, que ja està fet, o al que s'acabi aquesta legislatura a Palma, sinó que hi ha altres indrets i altres instal·lacions hoteleres que es poden utilitzar i aprofitar d'aquest producte que és molt interessant i que veient el clima que tenen les Illes Balears fa que les Illes Balears siguin molt atractives per a aquest turisme.

Quant al turisme social dir-li que no drem 100 milions de turistes, els 100 milions són potencials clients. I ara ens plantejam per a aquesta legislatura entre la Secretaria d'Estat, nosaltres i el Govern de les Illes Balears dur a una zona d'Andalusia i a una zona de les Illes Balears 100.000 turistes, uns 490.000 a les Illes Balears com experiència pilot. I si anés bé, ens plantejaríem intentar arribar a 1 milió de turistes, d'aquests 100 milions turistes potencials. I si en venguessin més seria sense subvenció perquè o millora molt el nostre finançament o no podrem arribar-hi.

Compartesc amb vostè la necessitat de continuar amb la tasca d'inspeccions a totes les illes i sobretot a l'illa de Mallorca que és on en aquests moments tenim competències i accelerar el procés de transferències.

I a la Sra. Vinent també agrair-li la seva intervenció. Dir-li que en aquest conseller el Grup Popular tindrà un col·laborador, qualsevol informació que necessitin en tema turístic els serà facilitat i que nosaltres voldríem que el debat que hi hagués fos polític, però no fos un debat de discussió, de brega i que sobretot no el facem públic, perquè pensem que el turisme, com qualsevol empresa o negoci, és molt sensible a les situacions, i les notícies que han de sortir turístiques han de ser notícies en positiu i notícies que atreguin més turisme.

Sobre el tema del turisme sènior hi ha un programa que no és nou, és un programa que es continua d'un turisme sènior entre les illes. L'única variació que hem fet és que hem incrementat més el nombre de turistes que puguin anar a Menorca i a Eivissa i el que hem fet és que els turistes que van de Menorca a Eivissa i d'Eivissa a Mallorca no hagin de pagar dos bots, com passava l'anterior legislatura i no té res a veure amb el turisme social europeu. Compartesc amb vostè la preocupació perquè les notícies sorgides a determinats establiments a l'illa de Menorca..., pensi de totes maneres que el turisme de l'INSERSO és un turisme que es fa per concurs i que el concurs adjudicatari ha de donar pensió completa, més vi per 18 euros, és un preu molt ajustat, però és el que s'ofereix. Per exemple, a l'illa d'Eivissa hi ha hagut determinats establiments que ni tan sols donaven la qualitat suficient. Per tant, per part de l'adjudicatari del ministeri s'ha retirat aquesta qualitat.

Compartesc amb vostè la importància de continuar apostant pel golf, com també pel turisme nàutic. Jo crec que aquesta legislatura, i així ho ha expressat el Sr. Melià, s'ha fet un esforç per augmentar el nombre d'amarraments. En determinats indrets com són els ports d'interès general, això no ha estat possible i la política és distinta, perquè el que es fa és una subhasta del millor postor. I allò que fa és que les empreses que ofereixen un cànon més alt siguin les adjudicatàries i perquè empresa privada sigui rendible han de posar uns preus d'amarraments que no són

assequibles per a la majoria de la població i que es destinaran a grans embarcacions.

Compartesc la necessitat d'accelerar el procés de transferències als consells i que per part d'aquest conseller no només elaborarem un calendari i garantirem que abans que acabi aquesta legislatura les competències plenes estiguin en mans dels consells, sinó que a més hem signat un conveni amb els consells de Menorca, Eivissa i Mallorca perquè comencin a fer aquesta promoció turística en coordinació entre els consells i la conselleria, pens que és positiu i molt necessari, també amb el Consell de Formentera.

Després el tema dels aparadors, li he de reconèixer, ara m'han passat la nota, desconeixia la informació, estam pendents de saber encara les dues ubicacions que es proposen per al possible aparador i si compliran els requisits. De ser així, exigirà que es comprin i perquè es pugui fer el parador haurà de ser un immoble que sigui públic. El tema està un poc..., bé, no està massa avançat.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Volen fer ús del torn de rèplica? Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Marián Suárez per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. SUÁREZ I FERREIRO:

Gràcies, Sra. Presidenta. Molt breument, simplement per agrair-li al conseller les seves respostes. Quan jo he fet aquestes referències a les dades de turistes d'Eivissa, simplement estava traslladant no tant una preocupació personal o una informació que jo tingués personalment, sinó allò que ha sortit en els mitjans de comunicació, sobretot per part de la Federació Hotelera. Com que jo sé que vostès tenen un contacte permanent amb la Federació Hotelera, jo, més que convèncer-me, a mi, de la bondat d'aquestes dades, crec que estaria bé parlar-ho dins aquest fòrum i, per tant, que hi ha aquest missatge que vostè diu d'optimisme i de confiança, siguin també ells mateixos els que llancin aquest missatge, perquè no s'ha d'oblidar que la Federació Hotelera té un pes important, un pes mediàtic, un pes social, i, per tant, seria important que no només la conselleria sinó també els mateixos empresaris traslladin aquest missatge a la societat.

Una segona observació en relació als clubs nàutics que vostè ha comentat i el tema dels ports que depenen de l'Estat, estem absolutament d'acord amb l'apreciació que ha fet el Sr. Melià, com la que ha fet vostè ara mateix. Sabem el problema que ha passat fa unes setmanes al Club Nàutic de Maó, i nosaltres estem preocupats pel que fa al Club Nàutic d'Eivissa; encara tenim dos anys de recorregut perquè acabi la concessió actual, i probablement des del nostre grup drem alguna iniciativa a aquest parlament en aquest sentit; de fet l'estam preparant.

Agrair la sensibilitat que amb les seves paraules ha mostrat cap als problemes que hem plantejat des d'Eivissa pel que fa al Palau de Congressos, el tema de les zones de renovació com Platja d'en Bossa i Sant Antoni, i simplement encoratjar-lo perquè totes aquestes bones intencions es tradueixin en fets perquè, a més, tots els èxits que vostè tingui al final, a part de seus, seran sobretot dels ciutadans i de les ciutadanes de les Illes Balears. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Suárez. Per part del BLOC té la paraula el Sr. Barceló.

EL SR. BARCELÓ I MILTA:

Molt breument, em sobran 4 minuts dels 5. Només puntualitzar, efectivament, que jo em referia a la despesa per turista, no a la despesa turística del sector turístic, i efectivament és una dada objectiva que des de fa molts d'anys és una tendència que la despesa per turista, la despesa que deixa cada turista, va baixant, i expressava per tant la meva preocupació. De fet vostè n'ha fet referència també en el cas d'Eivissa, i entenc que és una preocupació que compartim.

Totalment d'acord amb el que ha dit del sector aeronàutic. Totalment d'acord amb el que ha dit de la crisi de confiança, que també a vegades és més una crisi diguem d'anar alerta que no a la butxaca, en molts de casos. I també dues puntualitzacions respecte del golf i els creuers. Vostè ha dit que no compartia el que jo havia dit respecte dels creuers; crec que no ens hem entès, perquè jo he dit que s'ha de potenciar el tema dels creuers; al contrari, el que he dit és que les instal·lacions de l'Autoritat Portuària s'han de millorar i s'han d'adequar en el cas de Palma, que és el que jo conec. I en el cas el golf és evident que no ens posarem d'acord respecte als projectes nous, però sí en els que ja existeixen; és evident que s'han de rendibilitzar i promocionar, com no podia ser d'una altra manera, ja que els tenim, entre altres coses perquè la meva opinió és que ara part d'aquestes infraestructures estan infrautilitzades; aleshores la promoció i rendibilitat d'aquestes infraestructures serien adequades. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Barceló. Per part del Grup Parlamentari Socialista, Sra. Crespí.

LA SRA. Crespí I PRUNÉS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Simplement agrair-li les seves paraules cap a les meves i encoratjar-lo a continuar fent feina.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Crespí. Per part del Grup Parlamentari Popular, Sra. Vinent, endavant.

LA SRA. VINENT I BARCELÓ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Sr. Conseller, també per agrair-li que hagi vingut a comparèixer avui aquí a explicar-nos les línies, que estam d'acord a donar un missatge de tranquil·litat al sector i que remarem en el mateix sentit, amb el diàleg permanent amb el sector i les forces polítiques, i també facilitar, que abans me n'he oblidat, l'accés a l'Administració i facilitar que es puguin tramitar més lleugerament els temes, que a vegades són feixucs i per tant també estam d'acord.

Res més. Que tinguem èxit amb els seus reptes que té per endavant i agrair una vegada més a tots els alts càrrecs que l'acompanyen i a vostè.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Vinent. I ara per tancar en torn de contrarèplica té la paraula el Sr. Conseller.

EL SR. CONSELLER DE TURISME (Miquel Nadal i Buades):

Bé, tornar a agrair a tots els portaveus les seves paraules i que compartim la majoria d'elles.

A la Sra. Suárez dir-li que ja ho feim amb la Federació Hotelera i ja li expressam, i que moltes..., jo tenc la impressió, però ho dic des de la distància i a més des d'un conseller que és novell, que només du 30 dies com a conseller, però que no és tant les bones relacions entre la Federació Hotelera d'Eivissa i la conselleria com per ventura entre la Federació Hotelera i el Consell Insular d'Eivissa. Però de totes maneres nosaltres traslladarem a la federació quina és..., bé, li reiterarem perquè ja li ho hem traslladat, ja coneixen i compartim quina és la situació i l'anàlisi de la situació.

Li agraeisc que comparteixi, i compartim, la seva preocupació en el tema de la transferència, i esper comptar amb el suport perquè aquestes iniciatives i aquestes idees es tornin en una realitat i no quedin en simples paraules i es puguin complir en fets, idèntic tenir la col·laboració d'aquesta cambra perquè es plasmin, i això és el que reclama el sector, en una dotació pressupostària suficient per dur endavant aquests projectes de promoció que en temps difícils com l'actual necessita el Govern de les Illes Balears.

Quant al Sr. Barceló, bé, podríem parlar, podríem fer només una compareixença per parlar del tema de la despesa turística i l'anàlisi del perquè..., o de la despesa per turista i l'anàlisi del perquè es produeix. El que planteja el sector i jo ho compartesc amb ell però, què feim? Aleshores és amb les mesures que proposam per superar aquesta situació, amb un objectiu, encara que sigui a llarg recorregut, 2020, eh?, quin model turístic volem tenir a les Illes Balears, i per això implica aquests tres grans objectius que durant la meva exposició he expressat, però

algun d'ells fets amb seny, amb moderació, amb totes les garanties jurídiques que les coses es facin ben fetes, però que haurem de facilitar que hi hagi establiments hotelers que es puguin modernitzar, que puguin comptar amb les infraestructures necessàries per augmentar de categoria i per combatre aquesta obsolescència.

Miri que els mateixos empresaris estan disposats a invertir aquests doblers, i moltes vegades es troben amb un obstacle, amb la normativa, sobretot la normativa urbanística, per poder realitzar aquestes inversions i aquestes millores. I jo no dic que en tot cas s'hagi de realitzar, però que hauríem de trobar una fórmula assenyada que donàs garantia que les coses es faran ben fetes però que possibiliti, sobretot en aquest moment, que aquestes inversions es facin. Si no ens podem trobar que tinguem 80 o 100 milions d'euros com a conseqüència de la reconversió de places turístiques per fer inversions però que no es puguin fer aquesta legislatura, o que hi hagi empresaris que hagin concursat i hagin obtingut fins a 1 milió d'euros per millorar els seus establiments però que no ho puguin fer aquesta legislatura, i jo crec que amb seny, amb transparència, hem de cercar fórmules perquè es puguin fer aquestes inversions que donaran feina a picapedrers, a llanterners, a fusters, a ferrers, i a molts de treballadors a les Illes per millorar un producte que serà la garantia d'haver de gastar menys doblers en serveis socials en el futur.

Quant a les instal·lacions del tema de creuers, jo no sé si tot el sector comparteix aquesta visió seva. Per a mi la percepció que tenc amb el representant de les companyies de creuers que vénen a les Illes no és tant que els creuers passin no davant la Seu però si al Moll Vells, com que, bé, que el port de Palma s'haurà d'ampliar, que hi ha moments en què no hi ha espai per al nombre de creuers que voldrien venir al port de Palma i sobretot pel trànsit. Pensi que això implica molts de turistes que vénen per via aèria a les terminals que estan fent i que amb una petita obra que es fa a la terminal 1 quedaran en un estat bastant digne, bastant digne en el tema dels intercanvis de creuers.

I amb el tema dels camps de golf dir-li, i això és una opinió personal, això és una opinió personal, que els golfs de Son Bosc i de Son Baco podrien ser una millora de l'oferta turística a les nostres illes.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Aquesta presidència li agraeix la seva compareixença, juntament amb el seu equip, i tot i que el convidam, si li fa ganes, a quedar al segon punt de l'ordre del dia, li agraeim la seva presència.

II. Proposició no de llei RGE núm. 8522/08, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a pla específic d'inspecció per a establiments comercialitzats amb règim de tot inclòs.

Tot seguit, passam, idò, al segon i darrer punt de l'ordre del dia d'avui, consistent en el debat de la proposició no de llei RGE núm. 8522/08, presentada pel Grup Parlamentari Popular, sobre pla específic d'inspecció per a establiments comercialitzats amb el règim del tot inclòs.

Per defensar la proposició no de llei RGE núm. 8522/08 intervé per part del Grup Parlamentari Popular l'Hble. Sr. Diputat Sr. Joan Flaquer per un temps màxim de deu minuts.

EL SR. FLAQUER I RIUTORT:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, en atenció a l'hora que és i que després hi ha una comissió d'Economia intentaré ser el més breu possible, i també prec a la resta de portaveus que així ho facin, en el cas que nosaltres també ho feim.

Es tracta d'una proposició no de llei molt senzilla. Voldria recordar la inquietud que durant tota la legislatura passada hi va haver per part dels grups de l'oposició en relació al tot inclòs, una inquietud que ha desaparegut completament d'aquest parlament, cosa que no m'estranya, demostra sense cap dubte ni un la demagògia amb què es va utilitzar aquest tema la passada legislatura; hem pogut comprovar ara mateix com ha comparegut el conseller de Turisme i ni un sol dels grups parlamentaris no li ha fet esment ni referència a la problemàtica del tot inclòs, i vull recordar que fins i tot alguns dels grups parlamentaris aquí presents avui varen parlar fins i tot d'una cosa tan estrambòtica com la prohibició de la comercialització del règim del tot inclòs.

Bé, la veritat, però, és que nosaltres continuam amb la nostra postura. Creim que no és un tema que hagi de ser prohibit, és un tema que forma part de la nostra oferta turística, però sí que és cert que la passada legislatura es va crear una comissió d'experts amb representants de tots els grups parlamentaris per poder analitzar com es podia abordar la problemàtica del tot inclòs, i aquesta comissió d'experts va concloure tota una sèrie de recomanacions per unanimitat i, d'aquestes recomanacions, nosaltres n'hem estretes dues amb les quals instaríem el Govern de les Illes Balears a complir aquestes recomanacions amb caràcter general, però sobretot a crear i impulsar la implantació d'un segell específic de qualitat per part de l'Institut de Qualitat Turística per tal que les empreses que presten els serveis de tot inclòs puguin adaptar-se a aquest segell de qualitat.

I, en segon lloc, la recomanació al Govern de les Illes Balears que amb caràcter anual es duguin a terme inspeccions específiques per als establiments de tot inclòs, inspeccions que no només són de la Conselleria de Turisme sinó coordinades, tal com va fer el comitè d'experts, inspeccions coordinades entre Consum, Sanitat i Turisme, i que el resultat d'aquestes inspeccions pugui ser informat periòdicament pel Govern de les Illes Balears en aquest parlament per conèixer quin és el nivell de qualitat i de compliment i d'adequació als estàndards que fixen les normatives de cada una d'aquestes conselleries.

Res més per la nostra banda. Insistir que és una proposició no de llei que l'únic que pretén és constatar el compliment d'unes recomanacions que es varen fer de manera unànime per part d'aquesta comissió d'experts, i comptam i confiam amb el suport dels distints grups parlamentaris a aquesta proposició no de llei. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Flaquer. Entram dins el torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Marián Suárez. No vol intervenir?

Per part del Grup Parlamentari Unió Mallorquina, Sr. Josep Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, bé, és cert i estam d'acord amb el portaveu del Partit Popular que es va fer tota una sèrie de recomanacions la legislatura passada, i entenem que efectivament el primer punt és encertat i adequat sempre que quedàs clar que, a aquestes recomanacions, ja se'ls està donant compliment. Per tant en el primer punt la nostra proposta seria que en lloc de dir "...a donar compliment...", que el Parlament insta el Govern a donar compliment, s'especificàs que el Parlament insta el Govern a continuar donant compliment. És una qüestió de matís però crec que..., per al nostre grup és important perquè de la manera que està redactat es podria interpretar i es podria donar a entendre que no s'està donant compliment, quan entenem que la conselleria sí que està donant compliment a aquestes recomanacions formulades la legislatura passada. Per tant li proposaríem aquesta esmena *in voce*, al Grup Parlamentari Popular.

En relació als altres dos punts evidentment hem de manifestar que no els donarem suport. Entenem que el tot inclòs és un model d'oferta que s'ha estabilitzat a les Illes Balears, i entenem que, com a tota l'oferta turística, ja hi ha un règim general tant a efectes de certificació de la seva qualitat i normes de funcionament amb uns estàndards de qualitat, com en relació a les inspeccions, a la col·laboració amb altres administracions i a la informació en aquest parlament, que evidentment tots els grups parlamentaris tenen capacitat d'obtenir a través de les diverses vies que dóna el Reglament del Parlament.

Per tant el tema de fons, al nostre mode de veure, és que el tot inclòs s'ha de tractar com tota l'altra oferta i per tant no hem de crear un règim específic, que és un poc la proposta del Partit Popular, per al tot inclòs. En conseqüència, com que consideram que ha d'anar al règim general de qualitat i d'inspecció, entenem que no podem donar suport als dos punts de la seva proposició no de llei.

Per tant en el primer punt proposaríem una esmena que digués "continuar donant compliment a les recomanacions", i als altres dos punts proposaríem una votació separada perquè no els podem donar suport. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Melià. Per part del Grup Parlamentari BLOC per Mallorca i PSM-Verds té la paraula el Sr. Barceló.

EL SR. BARCELÓ I MILTA:

Moltes gràcies, també amb la brevetat que ha caracteritzat els anteriors portaveus. Quant al compliment de les recomanacions de la comissió d'experts, entre altres -repassant-tenim compliment estricte de les normes higienicosanitàries, control d'accés de begudes alcohòliques a menors, controls de la publicitat il·lícita o enganyosa, facilitar l'accés dels consumidors a les reclamacions, la utilització de les noves tecnologies..., evidentment crec que s'està fent per part de l'actual govern i per tant acceptaríem, ens semblaria bé la precisió o l'esmena que posava *in voce* el portaveu d'Unió Mallorquina.

I quant a la implantació del segell específic de qualitat, més que una de les recomanacions es va fer constar per part de la comissió com una conveniència per part d'alguns membres de la comissió. I en el cas de les campanyes específiques per a establiments de tot inclòs, la veritat és que a nosaltres ens consta que des de la conselleria s'està fent un seguiment dels establiments, ja s'està fent i per tant no creim necessari aprovar aquest punt.

En tot cas, per tant, en el mateix sentit que l'anterior portaveu, donaríem suport al punt 1 amb aquesta matisació que s'expressava i no als punts 2 i 3.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Barceló. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Crespí.

LA SRA. CRESPI I PRUNÉS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Com bé diu l'exposició de motius, durant la passada legislatura es va crear un comitè d'experts turístics, com bé han dit també els diputats que em precedeixen, que es va dedicar a analitzar la problemàtica derivada dels allotjaments turístics en règim de tot inclòs. Aquesta modalitat turística, que ha aparegut els darrers anys a les nostres illes fruit de la pressió dels majoristes i agents de viatges, és una modalitat que no és pròpia de les nostres illes però que ha aparegut per exigències de la demanda del mercat, i això ha provocat que les empreses conegudes com a oferta complementària -restaurants, bars i botigues- vegin disminuir les seves vendes per manca de clientela. De la mateixa forma el volum d'ingressos que genera les nostres es veu minvat en benefici del volum d'ingressos que genera al país d'origen dels turistes. És una modalitat turística que pensam que no s'ha de fomentar però que des del Govern s'ha de controlar.

Aquest comitè d'experts ja va elaborar tota una sèrie de recomanacions per fer front a aquesta situació, les quals ja es van començar a prendre en consideració durant la legislatura passada. Durant la legislatura passada es va parlar molt del tot inclòs, hi va haver moltes iniciatives parlamentàries, tant pel grup que donava suport al govern com per l'oposició, i una d'aquestes darreres, si no la darrera, en el penúltim any de legislatura, va ser la moció subsegüent a la interpel·lació 5189 del 5 de desembre, on per unanimitat s'aprovà la realització d'aquestes campanyes de control per part del govern a les empreses turístiques que oferien aquesta modalitat hotelera.

Posteriorment a la moció hi ha tot un seguit de preguntes que es fan al ple, on el conseller de Turisme d'aquell moment explica l'èxit d'aquestes inspeccions, i en la mateixa línia es va expressar el passat mes d'octubre el conseller de Turisme, el Sr. Buils, quan a la seva compareixença va afirmar que el tot inclòs en aquells moments s'equilibrava, per exemple, actualment a Mallorca, del total de 1.603 establiments sols 45 es dediquen exclusivament al tot inclòs, i que, per tant, s'està en uns percentatges molt assumibles.

Des de la conselleria, va dir el conseller, el Servei d'Inspeccions fa la seva feina, que era un dels aspectes que més es vigilaven i es controlaven.

Per altra banda, va destacar la importància de l'oferta complementària i que és molt necessari que ells també facin esforços per entrar dins els paràmetres de qualitat amb els quals es pretén entrar en tot l'entorn hotelier i per tant s'hauran d'adaptar de qualque manera.

El conseller va afirmar que no hi ha canvi en la política del tot inclòs i que les conclusions de la comissió d'experts li pareixien bones i per tant no s'hi introduiria cap canvi. Com a resposta a tot això en aquell moment el portaveu del PP va respondre, i cit textualment: "Estic convençut que ja no tornarem a parlar del tot inclòs durant tota la legislatura", aquesta que entrem.

Bé, per la nostra banda no ens importa seguir parlant del tema, nosaltres estam d'acord que l'important en aquest tema és que es mantinguin els nivells de qualitat i de seguretat alimentària necessaris per oferir aquest producte de qualitat. Per tant, aquí l'important és una correcta coordinació entre les conselleries de Salut i Turisme, que mitjançant el compliment de la normativa vigent, tant a nivell sanitari, consum i higiene, com a nivell turístic, es mantinguin nivells de qualitat de l'oferta hotelera del tot inclòs. En aquest sentit, el Govern actual ja realitza les oportunes inspeccions i per tant no veim necessari instar el Govern que ho faci perquè ja ho fa.

Donaria el suport al punt 1 si s'acceptés aquesta esmena *in voce* d'Unió Mallorquina, atès que donam a entendre que ja es dóna compliment, i així ja ho he explicat.

Com tampoc veiem necessària la creació d'un segell específic, donat que l'Institut de Qualitat Turística ja té una norma de qualitat en funcionament, tenint en compte les normes de qualitat QIC, ICTE, ISO 9001, 2000, ISO 14001.

I sense res més a afegir, reiter el nostre vot en contra del 2 i del 3 i l'1 seria a favor si s'accepta l'esmena *in voce*.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Crespí. Vol fer ús de la paraula el Partit Popular? Sr. Flaquer, endavant.

EL SR. FLAQUER I RIUTORT:

Sí, moltes gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Lamentablement no podrem acceptar aquesta esmena, perquè entenem que no s'acompleixen aquestes recomanacions. En aquest moment no tenim constància que es facin les campanyes d'inspecció conjuntes entre les conselleries implicades de Sanitat, Consum i Turisme; es demana aquí qualque més, a més que és l'informe periòdic del Govern al Parlament respecte del resultat d'aquestes campanyes d'inspecció, que d'això ningú no n'ha parlat.

I, a més amb el tema del segell de qualitat específica del tot inclòs, és evident, els propis portaveus que han intervengut ho han reconegut, que no existeix en aquest moment el segell específic de qualitat per al tot inclòs, cosa que recomanava el comitè d'experts, com he advertit a la primera intervenció.

Per tant, no podem dir que es continuï acomplint el que encara creim que no s'acompleix i per tant no podrem acceptar aquestes esmenes.

I en qualsevol cas, el que a nosaltres ens constata aquesta proposició no de llei, el rebuig que imagin que tindrà del seu contingut per part dels grups parlamentaris, és la diferent vara de mesurar que tenen determinats grups parlamentaris en funció que estiguin suportant el Govern o que estiguin a l'oposició; hem passat de pràcticament, com el feia el BLOC a la passada legislatura, a exigir la prohibició del tot inclòs, en aquest Parlament, en aquesta comissió jo he sentit el portaveu del BLOC demanar la prohibició de la comercialització del tot inclòs, amb campanyes de zones turístiques en aquest sentit, a ni tan sols suportar en aquest Parlament i en aquesta comissió que s'acompleixin les recomanacions que la comissió d'experts, de manera unànime, va aprovar a la passada legislatura. Crec que és ben constatable, per tant, el canvi de criteri i l'oportunitat de determinats grups parlamentaris en aquesta cambra.

Moltes gràcies. Aquí només demanam que s'acompleixin les recomanacions que va fer el comitè d'experts, que queda ben palès que no s'acompleixen.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Flaquer. Exposades les postures de cada grup, passam a continuació a votar aquesta Proposició no de llei RGE núm. 8522/08.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions, no n'hi ha.

EL SR. LLETRAT:

Vots a favor, 7; vots en contra, 9.

LA SRA. PRESIDENTA:

En conseqüència, queda rebutjada la Proposició no de llei RGE núm. 8522/08.

I una vegada esgotat l'ordre del dia d'avui, només queda agrair la presència del conseller de Turisme i dels acompanyants.

I s'aixeca la sessió. Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS